

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 27. maja 2021. godine
Br.ref.:RK1788/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI183/20

Podnosilac

Naser Husaj

Ocena ustavnosti
rešenja Apelacionog suda AC. br. 4568/17 od 18. juna 2020. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Naser Husaj, sa prebivalištem u Peći (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja Apelacionog suda AC. br. 4568/17 od 18. juna 2020. godine, koje mu je uručeno 31. avgusta 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja AC. br. 4568/17 od 18. juna 2020. godine, kojim podnosilac zahteva navodi povredu njegovih prava, zagarantovana članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 16. decembra 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 30. decembra 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući) Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 11. januara 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Kopija zahteva je dostavljena Apelacionom sudu, u skladu sa Zakonom.
8. Dana 18. januara 2021. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Peći informacije o datumu prijema osporenog rešenja od strane podnosioca zahteva.
9. Dana 26. januara 2021. godine, Osnovni sud u Peći je obavestio Sud da je osporeno rešenje uručeno podnosiocu zahteva 31. avgusta 2020. godine.
10. Dana 27. januara 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu dodatne informacije.
11. Dana 13. aprila 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

Uvod

12. Podnosilac zahteva je, u svojstvu podnosioca zahteva, po peti put podneo zahtev Sudu. Ranije je podneo zahteve KI22/16, KI128/17, KI146/19, KIo8/20 i KI178/20. Međutim, u ovom zahtevu KI183/20, predmet osporavanja je rešenje AC. br. 456/17 Apelacionog suda od 18. juna 2020. godine, koje u gore navedenim zahtevima nije bilo predmet razmatranja.

Tok sudskog postupka

13. Dana 6. jula 2006. godine, tužioci S.S. i N.SH, iz Peći su protiv podnosioca zahteva podneli tužbu Opštinskom sudu u Peći zbog ometanja u mirnom posedu nepokretnosti, odnosno podrumskog prostora, na površini od 16 m² (kvadratnih metara), zgrade koja je izgrađena na katastarskoj parceli br. 245/14-1610-ZK u Peći, koja se nalazi u ulici Moša Pijada, sada Bill Clinton, ulaz III, br. 21/9.
14. Dana 5. septembra 2013. godine, Osnovni sud u Peći je doneo rešenje C. br. 526/06, kojim usvaja tužbu tužilaca S.S i N.Sh iz Peći i potvrđuje da je podnosilac zahteva sprečio tužioce u nesmetanom korišćenju predmetne nepokretnosti.
15. Na rešenje Osnovnog suda u Peći, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu, zbog nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog i procesnog prava.
16. Dana 12. marta 2014. godine, Apelacioni sud je, rešenjem AC. br. 3152/13, poništio rešenje Osnovnog suda u Peći C. br. 526/06 od 5. septembra 2013. godine i vratio isto na presuđivanje. U ovom slučaju, Apelacioni sud je naložio prvostepenom sudu da izađe na lice mesta i utvrdi koji je podrum br. 9 (devet), za koji se navodi da je izvršeno ometanje poseda, dodajući da se utvrđivanje mora izvršiti u prisustvu svedoka ili uz angažovanje relevantnog veštaka.
17. Dana 21. maja 2015. godine, Osnovni sud u Peći je, odlučujući o ponovnom postupku, doneo rešenje C. br. 368/14, kojim usvaja tužbu tužilaca S.S i N.Sh iz Peći i potvrđuje da je podnosilac zahteva iste ometao da mirno koriste predmetnu nepokretnost.
18. Podnosilac zahteva je na ovo rešenje uložio žalbu Apelacionom sudu, zbog nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog i procesnog prava.
19. Dana 25. januara 2016. godine, Apelacioni sud je, odlučujući po žalbi podnosioca zahteva, doneo rešenje Ac. br. 255/15, kojim usvaja njegovu žalbu i ukida rešenje Osnovnog suda u Peći od 21. maja 2015. godine, utvrđujući da se prvostepeni sud nije pridržavao nalaza ovog suda u rešenju Ac. br. 3152/13 od 12. marta 2014. godine.

20. Dana 8. februara 2017. godine, tužilac N.Sh. je precizirao svoju tužbu podnetu 6. jula 2006. godine.
21. Dana 14. septembra 2017. godine, u trećem ponovljenom postupku Osnovni sud u Peći je, rešenjem C. br. 175/16, usvojio tužbu tužioca N.Sh. iz Peći i potvrdio da ga je podnosilac zahteva sprečio u nesmetanom i stvarnom korišćenju gore navedene nepokretnosti, rušenjem unutrašnjih zidova podruma kako bi ga pretvorio u poslovni prostor. Podnosilac zahteva je u ovom slučaju bio obavezan da plati tužiocu troškove postupka u iznosu od 3.174,00 evra, nakon pravosnažnosti rešenja.
22. Dana 12. oktobra 2017. godine, podnosilac zahteva ulaže žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda u Peći od 14. septembra 2017. godine, zbog nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.
23. Dana 18. juna 2020. godine, Apelacioni sud je, osporenim rešenjem Ac. br. 4568/2017, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Osnovnog suda C. br. 175/16 od 14. septembra 2017. godine, sa sledećim obrazloženjem:

“Nakon uvida u spise predmeta i ispitivanja postupka razvijenog od strane prvostepenog suda, Apelacioni sud je utvrdio da je sud delovao po napomenama koje je dao Apelacioni sud u rešenju Ac. br. 2555/15, od 25.01.2016. godine, kojim je predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Prvi razlog zbog kojeg je stvar vraćena nazad je radnja prvostepenog suda i neusklađenost sa zakonskim odredbama, razmatrajući pravo svojine na spornu imovinu, iako u stvari nije podneta tužba za utvrđivanje vlasništva, nego je podneta tužba za ometanje poseda, u skladu sa Zakonom o osnovnim svojinsko pravnim odnosima (ZOSPO), kao i sa Zakonom o parničnom postupku. Onako kako je naglasio Apelacioni sud i u donetom rešenju kao što je gore navedeno, član 480. ZPP-a kaže da: „Rasprava o stvari prema tužbi zbog ometanja raspolaganja ograničiće se samo na utvrđivanje i dokazivanje činjenica poslednjeg stanja raspolaganja i izvršenog ometanja. Isključuje se mogućnost rasprave u vezi sa pravom raspolaganja, pravnom osnovom, svesnim ili nesvesnim raspolaganjem“. U skladu sa tim što ova odredba određuje, prvostepeni sud je, nakon preuzimanja predmeta na preispitivanje, razmotrio i utvrdio poslednje stanje poseda i počinjeno ometanje, zbog čega se i svi ostali navodi tužene strane o stvarima koje proizilaze van ograničenja određenog članom 480. ZPP-a kao gore, odbijaju kao neodržive. Stoga Apelacionom sudu rezultira da je prvostepeni sud pravično i zakonito odlučio u ovoj spornoj stvari, primenjujući s tačnošću odredbe članova 75. i 77. Zakona o svojinsko pravnim odnosima (ZOSPO), od 1980. godine, koji je bio na snazi u vreme stvaranja pravnog izveštaja, ali i članova 113.2 vezano sa članom 114. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (ZVDSPP), koji je sada na snazi.

Nedostatke rešenja poništenog od Apelacionog suda, putem gore navedenog rešenja, po primedbama zadnje pomenutog, prvostepeni sud je

eliminirao i prilikom određivanja geodetskog veštačenja i izlaska na mestu događaja. (...)”.

24. Dana 2. septembra 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu na rešenja prvostepenog i drugostepenog suda, C. br. 175/16 i Ac. br. 4468/2017, zbog nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.
25. Dana 3. novembra 2020. godine, Vrhovni sud je, rešenjem Rev. br. 553/2020, odbacio, kao nedozvoljen, zahtev za reviziju podnosioca zahteva, sa sledećim obrazloženjem: *“Na osnovu člana 483.4 Zakona o parničnom postupku (br. 03/L-006) određeno je da protiv rešenja u sporovima ometanja poseda revizija nije dozvoljena. Zato je u vezi sa odbacivanjem revizije kao nedozvoljene, odlučeno kao u izreci ovog rešenja primenom člana 221. vezano sa članom 230. ZPP-a”.*

Navodi podnosioca

26. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim rešenjem, [Ac. br. 4468/17] od 18. juna 2020. godine, povređena ustavna prava, zagarantovana članovima 53. i 54. Ustava, ističući da *“Prvostepeni sud u Peći rešenjem C-br. 175/16 od 14.9.2017. godine nije delovao po uputstvima u rešenju AC-br-3152/13 od 12.3.2014. godine Apelacionog suda gde je traženo da se utvrdi gde se nalazi podrum br. 9, i nije proverio ko je počinio ometanje činjeničnog i mirnog poseda podruma. Sud nije izašao na mesto događaja, nego je samo došao geodet, dakle nije utvrđeno...”*
27. Podnosilac zahteva dalje dodaje da pored toga, tužilac N.Sh nije bio ovlašćen da pokrene tužbu u ime S.S.-a pred sudom i da prvostepeni sud nije uzeo u obzir iskaze svedoka.
28. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda: da proglasi ništavim rešenje Osnovnog suda u Peći C. br. 175/2016 i osporeno rešenje Apelacionog suda AC. br. 4468/17 od 6. juna 2020. godine.

Prihvatljivost zahteva

29. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
30. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

31. Štaviše, Sud se poziva i na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...”.

32. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova prihvatljivosti, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana da podnese zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava i osporava akt javnog organa, odnosno rešenje AC. br. 4468/17 od 6. juna 2020. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje navodi da su mu povređena aktom javnog organa i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.
33. Međutim, pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno u stavu (2) pravila 39 Poslovnika, koje propisuje:
- (2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
34. Sud prvo primećuje gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljive iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2 pravila 39 Poslovnika.

35. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani kao „očigledni ili evidentni nedostatak povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (Vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore pomenutih četiri kategorija navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o Uslovima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; Deo III. Neprihvatljivost merituma, A. očigledno neosnovani navodi, stavovi 255 do 284).
36. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, u čijoj će oceni, Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredaba ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
37. Što se tiče konkretnog slučaja, Sud primećuje da se suština navoda o povredi zagarantovanih prava povezuje sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava koje podnosilac zahteva dalje ne obrazlaže niti objašnjava.
38. Kada su u pitanju gore navede povrede prava zagarantovanih članom 53. i 54. Ustava, Sud podseća da prema dobro uspostavljenoj praksi ESPLJ sud proglašava predstavku neprihvatljivom kao očigledno neosnovanu u skladu sa kriterijumom (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi kada se ispuni jedan od dva karakteristična uslova i to ;
- a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta to sasvim očigledno (Vidi: u tom smislu, slučaj ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine (odluka)* br 4241/03 od 31. maja 2005 godine, takođe vidi *Baillard protiv Francuske (odluka)*) br 6032/04 od 25. septembra 2008 godine);
 - b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr. ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odredi drugačije. (vidi slučaj KI166/20, podnosilac zahteva, Ministarstvo rada i socijalne zaštite, Rešenje o neprihvatljivosti, 05. januara 2021, paragraf 42)
39. U konkretnom slučaju podnosilac zahteva samo navodi povredu članova 53 i 54 Ustava ali istu ne obrazlaže niti objašnjava kako je do povrede ovih članova

došlo, već tvrdi da je pravo podnosioca povređeno zato što “... *Prvostepeni sud u Peći rešenjem C-br. 175/16 od 14.9.2017. godine nije delovao po uputstvima u rešenju AC-br-3152/13 od 12.3.2014. godine Apelacionog suda gde je traženo da se utvrdi gde se nalazi podrum br. 9, i nije proverio ko je počinio ometanje činjeničnog i mirnog poseda podruma. Sud nije izašao na mesto događaja, nego je samo došao geodet, dakle nije utvrđeno...*“

40. Što se tiče ovih navoda, Sud primećuje da podnosilac zahteva samo pominje relevantne članove, ali ne razrađuje dalje kako su i zašto povređeni ovi relevantni članovi Ustava. Sud podseća da je dosledno tvrdio da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP-a nije dovoljno za pokretanje osnovanog navoda o ustavnoj povredi. Kada se navode takve povrede Ustava, podnosioci zahteva moraju da pruže potkrepljene navode i uverljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Ustavnog suda KI136/14, sa podnosiocem zahteva: *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti, stav 33; KI187/18 i KI11/19 sa podnosiocem zahteva: *Muhamet Idrizi*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2019. godine, stav 73, i najnoviji slučaj KI125/19 sa podnosiocem zahteva: *Ismajl Bajgora*, rešenje o neprihvatljivosti, od 11. marta 2020. godine, stav 63).
41. Stoga sud konstatuje da što se tiče navoda podnosioca o povredi prava zagarantovanih članom 53. i članom 54 Ustava, Sud zaključuje da zahtev treba proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanu jer se ovi navodi kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi jer je podnosilac zahteva jednostavno naveo jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (b) Poslovnika, dana 13. aprila 2021. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi